

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
آکادمی علوم توانبخشی

دقتیچہ رابہنامی دکتری تخلصی رشته شنوایی شناسی

دکتر اکرم پور بخت
دکتر فرناوش جار اللہی

بازمی ۱۴۰۱

شنوایی شناسی

شنوایی شناسی، حیطة ی گسترده‌ای از دانش بالینی و تکنولوژی است که به مطالعه‌ی سیستم شنوایی و تعادل می‌پردازد. به عنوان یک حیطة ی تخصصی در عرصه‌ی خدمات بهداشتی، این دانش به پیشگیری، ارزیابی، مدیریت، مشاوره شنوایی شناسی و درمان توانبخشی آسیب‌های شنوایی و اختلالات تعادلی و عوارض ناشی از آنها مبادرت می‌نماید. این امر در خصوص نوزادان، کودکان، بزرگسالان و سالمندان صورت می‌گیرد و از این رو گستردگی این رشته رویکردهای کاملاً اختصاصی را الزامی ساخته است. علاوه بر این، شنوایی شناسی با رویکرد تیمی و بین رشته‌ای می‌تواند در خدمت افرادی باشد که بدلیل ناتوانی‌های چندگانه دچار محدودیت‌های فردی و اجتماعی شده‌اند. از این رو، شنوایی شناس اختلالات عملکرد سیستم شنوایی / دهلیزی را شناسایی و ارزیابی نموده، با بهره‌گیری از فن‌آوری‌های در عرصه وسایل کمک شنوایی و روش‌های نوین به درمان توانبخشی شنوایی^۱ و درمان شنوایی شناسانه^۲ اقدام می‌نماید، و ضمن تشخیص نهایی اختلالات، شنوایی شناس همچنین در امر پیشگیری از اختلالات شنوایی و تعادل، هم به صورت مستقل و هم به عنوان عضوی از تیم توانبخشی ایفای نقش می‌کند.

دانش آموختگان مقطع دکترای شنوایی شناسی در حیطة‌های فوق پژوهش نموده و نتایج آن را در امر سلامت و پیشگیری از اختلالات شنوایی و تعادل مورد نیاز جامعه به صورت نظریه علمی ارائه می‌نماید.

به طور کلی شنوایی شناسی در سه حیطة عمده فعالیت دارد:

- شنوایی شناسی حفاظت و پیشگیری
- شنوایی شناسی تشخیصی
- شنوایی شناسی توانبخشی

شنوایی شناسی در ایران

- رشته شنوایی شناسی در سال ۱۳۵۵ در مدرسه عالی توانبخشی و رفاه اجتماعی (دانشکده علوم توانبخشی فعلی) بصورت مستقل تاسیس شد. پس از انقلاب فرهنگی، از سال ۱۳۶۲ دانشکده علوم توانبخشی در پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران قرار گرفت.
- اولین دوره کارشناسی ارشد از ۱۳۷۱ در دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران پذیرفته شد.
- و در سال ۱۳۸۷ دکترای تخصصی برای اولین بار در سه دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران و بهزیستی راه اندازی شد.

¹ aural rehabilitation
² audiological medicine

فعالیت‌های گروه

گروه شنوایی‌شناسی به منظور رشد آموزشی- پژوهشی خود، کلینیک‌ها و کارگروه‌های تخصصی بالینی بزرگسال، بالینی کودکان، ارزیابی و توانبخشی وزوز، ارزیابی سیستم شنوایی مرکزی، الکتروفیزیولوژی شنوایی، ارزیابی- تجویز و فیتینگ وسایل کمک شنوایی، توانبخشی آسیب‌های شنوایی محیطی و مرکزی، ارزیابی و توانبخشی سیستم دهلیزی، نويز و حفاظت شنوایی، اکوستیک و سایکواکوستیک را تشکیل داده است. زیرمجموعه‌های فوق در مورد تعیین اولویت‌های پژوهشی، تعیین نیازها، رفع مشکلات و به روز کردن امکانات، تعیین مباحث سخنرانی‌های ادواری، ژورنال کلاب، Lab Meeting، کارگاه‌های آموزشی، سمینارهای مربوط، مشارکت در آموزش دانشجویان در دروس نظری و کارآموزی در حوزه کاری خود و مهم تر از همه در تدوین پروتکل‌های تشخیصی و توانبخشی مرتبط، در حال فعالیت می‌باشند. همچنین سه کارگروه توانبخشی حمایتی والدین دارای کودک کم شنوا، غربالگری شنوایی نوزادان و کودکان، و توانبخشی وزوز در راستای پاسخگویی اجتماعی و بهبود سلامت مردم فعالیت می‌کند. امید است که دستیاران عزیز همپای دیگر دانشجویان در این حیطه‌ها تعامل سازنده با گروه داشته باشند.

افتخارات گروه

۱. اولین دوره کارشناسی شنوایی‌شناسی در سطح کشور
۲. اولین دوره کارشناسی ارشد شنوایی‌شناسی در سطح کشور
۳. اولین هیات علمی با مدرک دکترای تخصصی شنوایی‌شناسی در سطح کشور
۴. اولین دانش‌آموخته دکترای تخصصی پژوهشی در دانشکده
۵. اولین مرکز تعادل در کلینیک‌های شنوایی‌شناسی سطح کشور
۶. اولین کلینیک ارزیابی و توانبخشی شنوایی مرکزی در سطح کشور
۷. اولین مرکز قالب‌گیری از گوش و کالیبراسیون در سطح کشور
۸. اولین مرکز تربیت شنوایی و مشاوره شنوایی‌شناسی در سطح کشور
۹. اولین مرکز آزمایش‌های حیوانی در حیطه شنوایی و تعادل در سطح دانشکده‌های توانبخشی کشور
۱۰. اولین مرکز توانبخشی وزوز گوش با رویکرد درمان شناختی رفتاری توام با صدادرمانی
۱۱. اولین مرکز پاسخگویی اجتماعی به افراد دارای فرزند کم شنوا
۱۲. اولین گروه آموزشی اقدام‌کننده خدمات پاسخگویی اجتماعی و استاد برتر پاسخگو در دانشکده

مشخصات برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD)

رشته شنوایی شناسی

(۱) نام دوره :

دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته شنوایی شناسی (Audiology)

(۲) طول دوره و ساختار آن :

مطابق ضوابط و آیین نامه های آموزشی مصوب دوره دکتری تخصصی (PhD) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی خواهد بود.

(۳) نام دروس و تعداد واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته شنوایی شناسی تعداد ۴۸ واحد شامل ۲۰ واحد اختصاصی اجباری (Core)، ۴ واحد اختیاری (Non-core) و ۲۴ واحد پایان نامه که می بایست زیر نظر استاد مشاور دوره انتخاب شده و در مدت مجاز با موفقیت گذرانده شوند.

۲۰ واحد	دروس اختصاصی اجباری
۴	دروس اختصاصی اختیاری
۲۴	پایان نامه
۴۸	جمع

جدول ۱: دروس کمبود یا جبرانی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته شنوایی شناسی

پیشنیاز	ساعات			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
—	۳۴	—	۳۴	۲	روانشناسی زبان مقدماتی * Psycholinguistic	۰۱
۲۵/۵	—	۱۷	۲۵/۵	۰/۵	سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی	۰۲

* چنانچه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد شنوایی شناسی این دروس را نگذرانده باشد ملزم به گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی می‌باشد.

جدول ۲: دروس اختصاصی اجباری (Core) دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته شنوایی شناسی

پیشنیاز	ساعات			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
—	۵۱	۳۴	۱۷	۲	روش‌های پژوهش پیشرفته	۰۳
—	۵۱	—	۵۱	۳	علوم اعصاب ۱ (مغز و نخاع)	۰۴
—	۵۱	—	۵۱	۳	علوم اعصاب ۲ (تکاملی شناخت)	۰۵
—	۵۱	—	۵۱	۳	علوم اعصاب ۳ (شنوایی و تعادل)	۰۶
—	۳۴	—	۳۴	۲	روانشناسی زبان پیشرفته Advanced Psycholinguistic	۰۷
۰۲	۶۸	۳۴	۳۴	۳	اصول پژوهش‌های آزمایشگاهی	۰۸
—	۳۴	—	۳۴	۲	زبان و شناخت	۰۹
—	۵۱	۵۱	—	۲	سمینار در شنوایی شناسی	۱۰
—	۳۷۴	۱۱۹	۲۵۵	۲۰	جمع	

جدول ۳ : دروس اختصاصی اختیاری (Non-core) دکتری تخصصی (PhD) رشته شنوایی شناسی

پیشنیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
--	۵۱	۳۴	۱۷	۲	نرم افزارهای آماری	۱۱
--	۳۴	--	۳۴	۲	اصول و روشهای تصویر برداری سیستم شنوایی و تعادل	۱۲
--	۳۴	-	۳۴	۲	روشهای نوین الکتروفیزیولوژی شنوایی	۱۳
--	۳۴	-	۳۴	۲	ارزیابی های نوین دستگاه تعادل	۱۴
۸					جمع	

دانشجو موظف است مطابق برنامه آموزشی مصوب دوره مربوطه، تشخیص گروه و تأیید تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداقل ۴ واحد از موارد اختصاصی اختیاری فوق را بگذراند.

ترم بندی دروس مقطع دکترای تخصصی رشته شنوایی شناسی

ترم اول

پیشنیاز	جمع واحد	نوع و تعداد واحد		نام درس	کد درس	ردیف
		عملی	نظری			
-	۲	-	۲	روانشناسی زبان مقدماتی*	۵۰۴۰۰۶۰۰۱	۱
-	۳	۱	۲	روش پژوهش پیشرفته	۵۰۴۰۰۶۰۰۳	۲
-	۳	-	۳	علوم اعصاب ۳ (شنوایی و تعادل)	۵۰۴۰۰۶۰۰۶	۳
-	۲ (معادل ۵۱ ساعت)	-	۲	سمینار در شنوایی شناسی	۵۰۴۰۰۶۰۱۰	۴
-	۱	۱	-	سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی	۵۰۴۰۰۸۰۱۰	۵

ترم دوم

پیشنیاز	جمع واحد	نوع و تعداد واحد		نام درس	کد درس	ردیف
		عملی	نظری			
-	۲	-	۲	روانشناسی زبان پیشرفته	۵۰۴۰۰۶۰۰۷	۱
-	۳	-	۳	علوم اعصاب ۱ (مغز و نخاع)	۵۰۴۰۰۶۰۰۴	۲
-	۳	-	۳	علوم اعصاب ۲ (تکاملی شناخت)	۵۰۴۰۰۶۰۰۵	۳
-	۳	۱	۲	اصول پژوهش‌های آزمایشگاهی	۵۰۴۰۰۶۰۰۸	۴
-	۲	-	۲	روش‌های نوین الکتروفیزیولوژی شنوایی	۵۰۴۰۰۶۰۱۳	۵
اقدامات تدوین و دفاع از عنوان رساله و پروپوزال از آغاز این ترم						

ترم سوم

پیشنیاز	جمع واحد	نوع و تعداد واحد		نام درس	کد درس	ردیف
		عملی	نظری			
-	۲	-	۲	زبان و شناخت	۵۰۴۰۰۶۰۰۹	۱
-	۲	۱	۱	نرم افزارهای آماری	۵۰۴۰۰۶۰۱۱	۲
-	۲	-	۲	روش های نوین ارزیابی سیستم تعادل	۵۰۴۰۰۶۰۱۴	۳
-	۲	-	معادل ۲	کاشت حلزون	-	۴
-	۲	-	۲	اصول و روش های تصویربرداری از سیستم شنوایی و تعادل	۵۰۴۰۰۶۰۱۲	۵
دفاع از عنوان و پروپوزال رساله حداکثر تا پایان این ترم						

در پایان مرحله آموزشی دانشجو ملزم است در آزمون جامع که بصورت کتبی و ارزیابی عینی عملکرد برگزار شود شرکت کند.

شرط شرکت در آزمون جامع قبولی در کلیه درس های مرحله آموزشی و کسب حداقل میانگین کل ۱۵ می باشد. شرط شرکت در آزمون جامع، دفاع از پروپوزال در پایان ترم سوم می باشد.

ترم چهارم

پیشنیاز	جمع واحد	نوع و تعداد واحد		نام درس	کد درس	ردیف
		عملی	نظری			
قبولی در کلیه دروس نظری و عملی و دفاع از پروپوزال و دریافت کد اخلاق				آزمون جامع	۱۰۰۱	۱

ترم های پنجم الی هشتم

پیشنیاز	جمع واحد	نوع و تعداد واحد		نام درس	کد درس	ردیف
		عملی	نظری			
قبولی در آزمون جامع	۲۴	۲۴	-	پایان نامه	۵۰۴۰۰۶۰۱۵	۱

موفق باشید